

Karen

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ ပှၤစူးကါ မ့ၢ်အူ, ကၢ်သဝံဒီးထံတဖၣ်အဂီၢ်

နမ့ၢ်ကွၢ်ဆၢၣ်ဗဲၣ်ဘၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီ

ဆဲးကျိးဘၣ် မ့ၢ်အူ, ကၢ်သဝံ မ့တမ့ၢ် ထံ ဒီဖနံၣ်ဝံ တဲဘၣ်အဝဲ သ့ၣ်လၢ နတၢ်ဂ့ၢ်ကီတက့ၢ်. နမ့ၢ်လိၣ်ဘၣ် ပှၤလၢကတဲကျိၣ်ထံန့ၢ် တၢ်လၢ နဂီၢ်န့ၣ် ငှးသ့ၣ်ညါဘၣ် ဒီဖနံၣ်ပှၤမၤတၢ်ဖိတက့ၢ်. မ့တမ့ၢ်တခါ နဟံၣ်ဖိဖိဖိ ဒီးနသကိးအကျါလၢ အတဲကီၤလၢဝါဘၣ် မ့ၢ်အိၣ်န့ၣ် မအဝဲသ့ၣ် ဆဲးကျါဒီဖနံၣ်လၢ နဂီၢ်တက့ၢ်.

နမ့ၢ်တဲတၢ်ဒီးဒီဖနံၣ်လၢလိတဲစိအပူၤန့ၣ်, ကွဲးနီၣ်ဃာ်ပှၤလၢ အတဲတၢ်ဒီးနအမံၤ ယုၣ်ဒီးနံၤသီတက့ၢ်. ငံန့ၣ်အသိး လံာ်လၢနန့ၢ် ဘၣ်လၢ ဒီဖနံၣ်အအိၣ်တဖၣ် ဟံကတီၤစ့ၢ်ကိးအီၤတက့ၢ်.

ပှၤမၤတၢ်ဖိလၢ နတဲတၢ်ဒီးအီၤတက့ၢ် ဘ့ၣ်လီၤစၢန့ၢ် နတၢ်ဂ့ၢ်ကီ မ့ၢ်တဘၣ်န့ၣ်, ယုၣ်တဲတၢ်ဒီး တၢ်မၤခိၣ်တက့ၢ်.

ဒီဖနံၣ်ယုၣ်လီၤစၢန့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီမ့ၢ်တန့ၢ်န့ၣ်, ဆဲးကျိးဘၣ် EWON (Energy & Water Ombudsman NSW) လၢလိတဲစိနီၣ်ဂံၢ် 1800 246 545 တက့ၢ်. တလိၣ်နဟ့ၣ်လိတဲစိအလဲဘၣ်.

EWON ဂ့ၢ်ကျိၤ

Energy & Water Ombudsman NSW မၤစၢပှၤလၢ အတၢ်ဂ့ၢ်ကီအိၣ်ထီၣ်ဒီး မ့ၢ်အူဒီးကၢ်သဝံဒီဖနံၣ်လၢ နယူစီးဝုအပူၤတဖၣ် န့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်ကွၢ်ဆၢၣ်ဗဲၣ်ဘၣ်ဒီးထံတၢ်ဂ့ၢ်ကီန့ၣ် ပမၤစၢန့ၢ်သ့စ့ၢ် ကိးန့ၣ်လီၤ. EWONမ့ၢ်တၢ်ကရၢကရီၤလၢ အမၤစၢဒီလိတၢ်, အိၣ်ဒီးတၢ်ထံသိး တုၤသိး ဒီးတဘၣ်ထွဲဒီးပှၤအဂၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပမၤစၢပှၤလၢအဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်ဗဲၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ကီအိၣ်အမ့ၢ်-

- ကနွဲစရီအါ
- ကမၢ်အါ
- ပတုၢ်ကွံာ်တၢ်ဟံန့ၢ် မ့ၢ်အူ, ကၢ်သဝံ မ့တမ့ၢ် ထံ
- မ့ၢ်အူ, ကၢ်သဝံ မ့တမ့ၢ် ထံအကံၢ်အစီ
- ယုၣ်အိၣ်လိးတၢ်
- ငှးအိၣ်ထီၣ် မ့တမ့ၢ် မၤကတၢ်ကွံာ် စရီ
- မ့ၢ်အူ မ့တမ့ၢ် ကၢ်သဝံ တၢ်အၢၣ်လီၤ
- ဆါဒီးမမ့ၢ်အူ, ကၢ်သဝံ မ့တမ့ၢ် ထံ လံာ်တၢ်အၢၣ်လီၤ ဒီဖိုလိတဲစိ မ့တမ့ၢ် ဝဲတြီဗဲၣ်ညါ
- ဒီဖနံၣ်အပှၤမၤတၢ်ဖိ တမၤစၢတၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲး

နတၢ်ဂ့ၢ်ကီန့ၣ် EWON မၤ ဒီဖနံၣ် ပှၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါလၢ အအိၣ်တဖၣ် ဆဲးကျိးန့ၢ်သ့ မ့တမ့ၢ်တခါ ပလူယုၣ်သ့ၣ်ညါက့ၤလၢ ပကစၢ်ဒုပဲသ့န့ၣ်လီၤ.

ကွၢ်ဆၢၣ်ဗဲၣ်ဘၣ်ကနွဲစရီတၢ်ဂ့ၢ်ကီခါ

EWON ယုၣ်အါထီၣ်န့ၢ်န့ၢ်တၢ်ဆၢကတီၢ် လၢနကဟ့ၣ်က့ၤတၢ် အလဲ မ့တမ့ၢ် တခါ ရဲၣ်ကျဲၤစၢန့ၢ် လၢနကဟ့ၣ်က့ၤ ဒီဖနံၣ်တပတီၢ်ဘၣ်တပတီၢ်သ့န့ၣ်လီၤ.

ပငှးသ့ၣ်ညါနတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ ဘၣ်ထွဲကျိၣ်စ့တၢ်မၤစၢ ဒီးပဒိၣ် တၢ်မၤစၢသ့န့ၣ်လီၤ.

ဆဲးကျိး EWON လၢကျဲၣ်လဲၣ်

လိတဲစိ **1800 246 545***

(တလၢ်ဒီးအလဲ) မ့ၢ်တနံၤ - မ့ၢ်ယံၢ်နံၤ,ဂီၤဂ့ၢ်:၀၀-ဟါၤ၅:၀၀

နမ့ၢ်ကိးလၢ မိၣ်ဘဲန့ၣ် ငှးသ့ၣ်ညါပှၤတက့ၢ်. မ့ၢ်ဝံန့ၣ် ပကကိးကဒါက့ၤန့ၣ်လီၤ.

ဖဲ: 1800 812 291

ဆုၤလၢလံာ်တၢ်း Reply Paid K1343
(တလိၣ်ဟ့ၣ်အလဲ) Haymarket NSW 1239

TTY/ကလုာ် 133 677

အံမ့ omb@ewon.com.au

ဝဲးဖုး www.ewon.com.au

ပှၤတဲကျိၣ်ထံတၢ်ဖိ ဆဲးကျိး တဲဒီးကွဲးကျိၣ်ထံကရၢ (TIS) လိတဲစိနီၣ်ဂံၢ် 131 450 ဝံ မအဝဲသ့ၣ် ဆဲးကျိး EWON လၢလိတဲစိနီၣ်ဂံၢ် 1800 246 545 တက့ၢ်.

Karen

တၢ်လၢနကြးသ့ၣ်ညါတဖၣ်

ဒူးအိၣ်ထီၣ်ဒီးပတၢ်စရိတဖၣ် (opening and closing accounts)

တၢ်မ့ၢ်နဆိတလဲနဟံၣ်လံၣ်န့ၣ် အရၢဒိၣ်လၢ နကဘၣ် ဒူးအိၣ်ထီၣ် မ့တမ့ၢ် ပတၢ်ကွၢ် နစရိတဘျီလီၤန့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်မၤဒဲအံၤန့ၣ် နကဘၣ်ဟ့ၣ်ဒုၣ် မ့ၣ်အူ. ကံၤသဝံ ဒီးထံအလဲလၢ နစူးကါအီၤတဖၣ် ဝဲန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤ နမၤအီၤလၢ လိတဲစိအပူၤ သ့န့ၣ်လီၤ.

နဟံၣ်ကစၢ် မ့တမ့ၢ် ကျဲၣ်ဖနံၣ်ကျဲၣ်ထွဲဟံၣ် ဒူးသ့ၣ်ညါန့ၣ်လီၤ လီၤကဝီၤ မ့ၣ်အူ. ကံၤသဝံ မ့တမ့ၢ် ထံကျဲၣ်ဖနံၣ်တဖၣ်သ့န့ၣ်လီၤ.

စုအုၣ်ကီၤ (security deposit)

ဘၣ်တဘၣ်န့ၣ် ခိဖနံၣ် ကမၤဝဲနဟ့ၣ်စုအုၣ်ကီၤန့ၣ်လီၤ. တဘျီတခိၣ်န့ၣ် တလိၣ်တၢ်ဟ့ၣ် စုအုၣ်ကီၤဘၣ်. လၢတၢ်အံၤအယီၤ ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဂ့ၢ်အံၤန့ၣ် သံကွၢ်ဘၣ်လၢခိဖနံၣ်အိၣ်တက့ၢ်.

ဟ့ၣ်ကဒွဲစရိတဖၣ် (paying your bills)

နကြးဒီးန့ၢ်ဘၣ် ကဒွဲစရိ သၢလၢတဘျီန့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်တဒီးန့ၢ်ဘၣ်န့ၣ် ဒူးသ့ၣ်ညါဘၣ် နခိဖနံၣ်တက့ၢ်. နမ့ၢ်ဟ့ၣ်ကဒွဲစရိ ခိဖျီလိာ်တး, အုၣ်ထၢၣ်နဲး, လိတဲစိ မ့တမ့ၢ် Centrepayန့ၣ် အါတက့ၢ် ခိဖနံၣ်တဖၣ်တၢ်လိာ်ဝဲဒုၣ်န့ၣ်လီၤ.

Centrepay

နမ့ၢ်ပုၤလၢအဒီးန့ၢ်ဘၣ် ပဒိၣ်အဖဲၤလ့ၣ်န့ၣ်, နဟ့ၣ်စရိကဒွဲ ခိဖျီ Centrepay သ့န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဂ့ၢ်အံၤန့ၣ် သံကွၢ်အါထီၣ်လၢ ခိဖနံၣ် မ့တမ့ၢ် ရဲထၢၣ်လု အအိၣ်တက့ၢ်.

တၢ်ဟ့ၣ်မၤစၢ်ပုၤလၢအအိၣ်ဖဲၤလ့ၣ် (pensioner rebate)

နမ့ၢ်ပုၤလၢ အအိၣ်ဖဲၤလ့ၣ် (ရဲထၢၣ်လုတၢ်မၤစၢ်)န့ၣ်, ဒူးသ့ၣ်ညါခိဖနံၣ်တက့ၢ်. ဘၣ်တဘၣ် အဝဲသ့ၣ်ထူးစူၤလီၤန့ၢ်န့ၣ် တၢ်အလဲသ့န့ၣ်လီၤ.

ရဲၣ်ကျဲၣ်ဟ့ၣ်တဆိဘၣ်တဆိ (payment plans)

ပုၤမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၣ်လၢ အကဟ့ၣ်ကဒါက့ၢ်အကမၢ် တဆိဘၣ်တဆိန့ၣ်, ခိဖနံၣ်အါဖျါတၢ်လိာ်ဝဲဒုၣ်သ့န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဂ့ၢ်အံၤန့ၣ် သံကွၢ်ခိဖနံၣ်တက့ၢ်.

စရိကဒွဲလၢတၢ်တဟ့ၣ်ဒံး (unpaid bills)

နမ့ၢ်တလိးက့ၢ်စရိကဒွဲဘၣ်န့ၣ် ပုၤလၢအယုထၢက့ၢ်ပုၤအကမၢ် (တဘျီတခိၣ်ဘၣ်တၢ်ကိးအီၤလၢ “mercantile agent”) ကဆဲးကျိးန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်ဆဲးကျိးန့ၣ် ဒီးနမ့ၢ်ဘၣ်သးတၢ်ဟ့ၣ်ကျဲၣ်န့ၣ် ဆဲးကျိးဘၣ် ကဒွဲဒီးကမၢ်တၢ်တဟ့ၣ်ကျဲၣ် (Credit & Debt Hotline) လၢလိာ်ဝဲစိနီၣ်ဂံၢ် 1800 808 488 မ့တမ့ၢ်တခီ EWON တက့ၢ်.

ကျိၣ်စ့တၢ်မၤစၢ်

EAPA (Energy Accounts Payment Assistance) အဘီဆၢၣ်န့ၣ် နဟ့ၣ်မ့ၢ်အူဒီးကံၤသဝံအလဲသ့န့ၣ်လီၤ.

PAS (Payment Assistance Scheme) အဘီဆၢၣ်န့ၣ် နဟ့ၣ်ထံအလဲသ့န့ၣ်လီၤ.

နမ့ၢ်အဲၣ်ဒီး EAPA မ့တမ့ၢ် PAS အဘီဆၢၣ်န့ၣ် နလဲၤယုန့ၢ်အီၤလၢ ပုၤဂ့ၢ်ဝီတၢ်မၤစၢ်တၢ်ကရၢကရီ (ဒ်အမၢ် St Vincent de Paul မ့တမ့ၢ် Salvation Army) တဖၣ်အအိၣ်သ့န့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်ဘၣ်သးသ့ၣ်ညါ မ့ၢ်တၢ်ကရၢကရီဖဲလဲၣ်တဖု အိၣ်ဒီးဘီဆၢၣ်အံၤလဲၣ်န့ၣ် နသံကွၢ်လၢ EWON အအိၣ်သ့န့ၣ်လီၤ.

လီၤကဝီၤတၢ်ကရၢကရီတဖုဖု ကမၤတၢ်သ့ၣ်နံၤဖးသီဒီးသမံသမိးန့ၣ် မ့ၢ်နဒီးန့ၢ်ဘၣ် ဘီဆၢၣ်တၢ်မၤစၢ်အံၤသ့ တသ့လဲၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤလၢအမံၤအိၣ်လၢ စရိအပူၤမးတီၣ်ထီၣ်ဘီဆၢၣ်တၢ်မၤစၢ်သ့န့ၣ်လီၤ. ဖဲတီၣ်ထီၣ်တၢ်မၤစၢ်အါ တၢ်ကဘၣ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်ယုာ်စ့ၢ်ကီး စရိကဒွဲ မ့ၢ်ဒ်သိးပုၤကသ့ၣ်ညါ မ့ၢ်နကမၢ်အိၣ်ထဲလဲၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

နမ့ၢ်တဟ့ၣ်စုလၢစရိကဒွဲအပူၤဘၣ်န့ၣ် တၢ်မၤန့ၢ်ကကဲထီၣ်အသးလဲၣ်

နမ့ၢ်တဟ့ၣ်စုလၢစရိကဒွဲအပူၤ မ့တမ့ၢ်တခီ သးပုၤနီၣ်ဟ့ၣ်က့ၢ်စုလၢစရိကဒွဲအပူၤန့ၣ်. ဘၣ်တဘၣ် တၢ်ကပတၢ်ကွၢ် တၢ်ဟ့ၣ်န့ၣ် ထံ မ့တမ့ၢ် ကံၤသဝံ မ့တမ့ၢ် မ့ၣ်အူန့ၣ်လီၤ. နဟ့ၣ်က့ၢ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤအလဲမ့တမ့ၢ်ဘၣ်န့ၣ်. နကမၢ်ကထီၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်အံၤအယီၤ နမ့ၢ်ကျိၣ်ဆၢၣ်မံၤဘၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ကီၤ လၢနဟ့ၣ်က့ၢ်နကမၢ်အဂီၢ်န့ၣ် ဒူးသ့ၣ်ညါ ခိဖနံၣ်တဘျီယီတက့ၢ်. တုၤမ့ၢ်လီၤကဝီၤတၢ်ကရၢကရီ ဟ့ၣ်တၢ်လဲၣ်န့ၣ်တၢ်သ့ၣ်နံၤဖးသီ လၢကဟ့ၣ်န့ၣ် EAPA အဘီဆၢၣ်အဂီၢ်လဲၣ်န့ၣ်. တၢ်ပတၢ်ကွၢ် တၢ်ဆၢၣ်န့ၣ်န့ၣ် မ့ၣ်အူ မ့တမ့ၢ် ကံၤသဝံတသ့ဘၣ်.

ထံလဲၣ်လၢပုၤလၢအိၣ်ဟံၣ်ဖိကဘၣ်ဟ့ၣ်

နမ့ၢ်လဲၣ်လၢအိၣ်လၢ ခါရဘဲ မ့တမ့ၢ် ဟံၣ် (ယုၣ်န့း) လၢအအိၣ်ဒီးအထံမံထၢၣ်ဒုၣ်ဝဲ, လၢအဘၣ်ထွဲဒီးပဒိၣ်လၢ နယုၣ်စုအပူၤ, ဘၣ်တဘၣ်နကဘၣ်ဟ့ၣ်ထံလဲၣ်လၢနစူးကါအီၤတဖၣ်အလဲန့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်ဘၣ်သးသ့ၣ်ညါ မ့ၢ်နကဘၣ်ဟ့ၣ်ထံလဲ မ့တမ့ၢ်တခီ တလိၣ်နဟ့ၣ်ဘၣ်လဲၣ်န့ၣ် သံကွၢ်ဘၣ်လၢ ဟံၣ်ကစၢ်အအိၣ်တက့ၢ်.

မ့ၢ်အူဒီးကံၤသဝံလိာ်ပံးယာ်

နမ့ၢ်ဆဲးလီၤလိာ်ပံးယာ်လၢ နကဟံၣ်န့ၢ်မ့ၢ်အူဒီးကံၤသဝံ လၢသၢနံၣ်အပူၤန့ၣ် ခိဖနံၣ်အါဖျါ ကထူးစူၤလီၤန့ၢ်န့ၣ် မ့ၢ်အူဒီးကံၤသဝံအလဲန့ၣ်လီၤ. တချုးနဆဲးလီၤနမံၤလၢ လိာ်ပံးယာ်အပူၤန့ၣ် တၢ်လၢနကြးသ့ၣ်ညါတဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ-

- နမ့ၢ်မၤကတၢ်ဆုၣ်ကွၢ်န လိာ်ပံးယာ် တချုးအဆၢကတီၢ်ဘၣ်ဒီးဘၣ်န့ၣ် ခိဖနံၣ်ကယုအိၣ်လိးန့ၣ်
- လိာ်ပံးယာ်လၢ နဆဲးတၢ်လံအီၤတဖၣ် ဖဲနသးဟံၣ်သးယီအါ နလဲၤစိအီၤဆူ နဟံၣ်အသီတန့ၢ်ဘၣ်

လိာ်ပံးယာ်တဖၣ် နမ့ၢ်တဖးအီၤလီၤတၢ်လီၤဆဲး မ့တမ့ၢ်တခီ ပုၤအကတၢ်ကမၢ် မ့ၢ်တဖးန့ၢ်န့ၣ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးဘၣ်န့ၣ် ဆဲးလီၤနီၤဖဲနမံၤတဂ့ၢ်. နမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးတၢ်မၤစၢ်န့ၣ် ဆဲးကျိးဘၣ် EWON လၢလိာ်ဝဲစိတက့ၢ်.